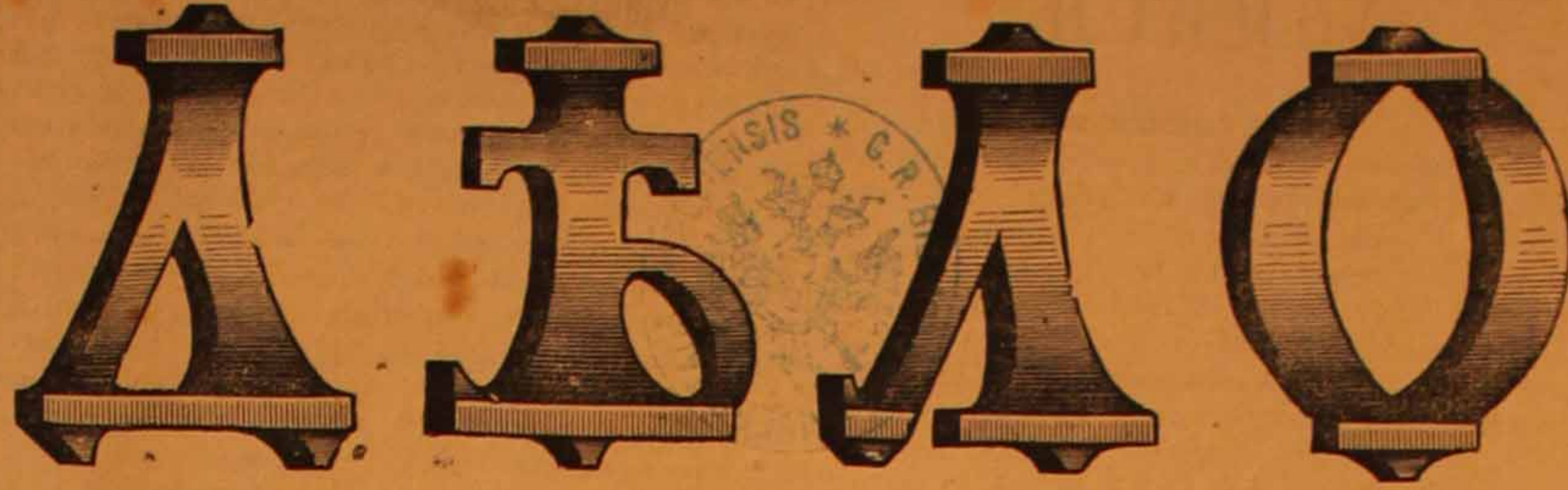

Выходитъ во Львовѣ ще Вторника, Четверга и Суботы
крѣмъ рускихъ святыхъ) о 4-6 годъ попод. Литер. додатокъ
„Библиотекѣ найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 почат. ар-
кушъ кожного 15-го и послѣдняго дня кожного мѣсяца.
Редакція, администрація и економія подл. Ч. 44 узши
Галицка.
Всѣ листы, посылки и рекламации належитъ пересылати
подл. адресомъ: редакція и администрація „Дѣло“ Ч. 44 ул.
Галицка.
Укупонки по вѣржакотѣ тѣлько на попередню частеро
жеть.
Подиноко число стоить 12 кр. а. в.
Оголошеня принимаются по дѣнь 6 кр. а. в. бѣтъ огло-
воченя початкомъ.
Рекламации неопочатанъ нѣдѣль отъ порта.
Предплату належитъ пересылати франко (налучше
дочисломъ переклазомъ) до: Администрація часопися „Дѣло“
пл. Галицка, Ч. 44.

Предплата на „Дѣло“ для Австріи:	для Россіи:
на цілый рѣкъ . . . 12 ар.	на цілый рѣкъ . . . 12 рубл.
на пѣвъ року . . . 8 ар.	на пѣвъ року . . . 8 рубл.
на чверть року . . . 3 ар.	на чверть року . . . 3 рубл.
съ дол. „Библиотекѣ“:	съ дол. „Библиотекѣ“:
на цілый рѣкъ . . . 16 ар.	на цілый рѣкъ . . . 16 рубл.
на пѣвъ року . . . 8 ар.	на пѣвъ року . . . 8 рубл.
на чверть року . . . 4 ар.	на чверть року . . . 4 рубл.
на омы додатокъ:	на омы додатокъ:
на цілый рѣкъ . . . 5 ар.	на цілый рѣкъ . . . 5 рубл.
на пѣвъ року . . . 3 ар.	на пѣвъ року . . . 3 рубл.
на чверть року . . . 1 ар.	на чверть року . . . 1 рубл.
Для Вѣржакотѣ, економія Россіи:	
на цілый рѣкъ . . . 15 ар.	
на пѣвъ року . . . 10 ар.	
на чверть року . . . 3 ар.	
съ дол. „Библиотекѣ“:	на омы додатокъ:
на цілый рѣкъ . . . 19 ар.	на цілый рѣкъ . . . 6 ар.

Съ днѣмъ 1 (13) сѣчня 1884 розпочали
мы пятый рѣкъ выданія „Дѣла“. Про-
симо П. Т. Предплатниковъ поспѣшатисъ
съ присыланьемъ предплаты або хочъ съ
замовленьемъ, щобъ мы могли управити
внѣ накладѣ нашей часописи и не потре-
бували перерывати еи высылку. Рѣвножь
просимо всѣхъ нашихъ довжниковъ чымъ
скорше вырѣшити съ нами рахунки, бо
мы все мусимо платити готѣвкою. Условія
предплаты на „Дѣло“ и „Библиотекѣ“ по-
дані на заголовку листа.

Сумнѣ роковины.

Завтра якъ-разъ минае рѣкъ, якъ не ста-
ло мѣжь живыми бл. п. Володимира
Барвѣвскаго, якъ велика душа его
покинула утѣ тѣло въ 33 роцѣ житя, въ са-
момъ розгарѣ мужеской силы до величыхъ
патріотичныхъ подвиговъ, до литературныхъ
и политичныхъ трудовъ для руского народа,
а посередю и для великой родины Славянъ.
Завтра, якъ-разъ минае рѣкъ, якъ вѣсть
о великій утратѣ крѣпкого, неутомимого ажъ
до самопожертвованя и неустрашимого тру-
женника и борца за честь и за права руского
народа — рознеслася бѣскавицею по цѣлой
Руси и тяжкою печалею проияла всѣ патріотич-
ный сердца рускыи. Печаль була тяжка и за-
гальна — и оправдана. За звычайными людьми,
хочъ и патріотами выдержавшими прапоръ
народный въ крѣпкой руцѣ ажъ до самой
своей кончины, — цѣлый народъ такъ тяжко,
якъ за пок. Володимиромъ Барвѣвскимъ, не
тужить. Пок. Володимиръ Барвѣвскій бувъ
мужемъ незвычайнымъ; всѣ се бачили и спѣ-
знали — и для того печаль по нѣмъ була
така тяжка, а вѣдчѣность за его подвиги про-
явилася и нынѣ въ повной незменшѣной силѣ
проявляеся по цѣлой нашѣй Руси въ тыхъ по-
честяхъ, якы его незабутной памяти зъ щиро-
го сердца отдають всѣ Русины, безъ рѣ-
шницъ на степень образования.
Якимъ есть розбите ворогомъ войско,
що въ найтяжшѣй хвилѣ озаряеся на всѣ бо-
ки за кимъ, кто бы ему давъ проводъ и зѣ-
бравъ его въ одинъ могучій стрѣй боевой,
— такую була наша интеллигенція въ хвилѣ, коли
пок. Володимиръ Барвѣвскій зъявился — и
смѣло выголосивъ той окликъ боевой, который
ободрилъ кожного, хочъ бы и наибѣльше усом-
нившого ся, который переконавъ кожного, що
се окликъ едино-спасительный, що се едине

побѣдоносне оружье на ворога, и который по-
тягиувъ за собою всѣхъ воєвникѣвъ и запа-
ливъ ихъ сердца горячою любовію и повнымъ
довѣремъ до зъявившогося смѣлого и чест-
ного проводника.

„Во имя всепрощеня, во имя брато-
любія подаймо все—смыи одной Матери—
собѣ руки — и односердно та однодушно
працюймо и борѣмся!“ Се бувъ той окликъ
пок. Вол. Барвѣвскаго, который днѣ не только
выголосивъ, але устоявъ при нѣмъ честно и
бездокорно до конца — и, що важнѣше, за
короткій часъ успѣвъ при своихъ великихъ
свойствахъ духа и сердца — такъ его утвер-
дити, що сегодня днѣ невзрушимый, що всѣ
замахи противъ него, зъ якои стороны они
не выходили бы, показуются вповнѣ безсил-
ными уняти ему хочьбы частину его загално
признаню слабеюности и святости.

И ось задля того память бл. п. Володи-
мира Барвѣвскаго для всѣхъ насъ такъ до-
рога, ось задля того память его буде пере-
ходити отъ рода въ родъ!

Катастрофа банку селяньскаго.

Банкъ ровязываный. Не входимо въ стѣй-
нѣсть правныхъ мотивѣвъ такого ровязываня
гордѣйскаго узла, котрѣ то мотивы и вѣдѣн-
скѣй „Wien allg. Ztg.“ не выдаются вповнѣ
ясными и оправданными, такъ якъ и „ровязыва-
нѣе“ не о много користнѣйшимъ отъ конкурен-
тычно коштовъ. Возьмѣмъ причину ровязыва-
нѣя, т. е. преступлене статутѣвъ. Сего пе-
реступленя мала допуститисъ рада завѣдуяча
банку черезъ се, що выдано листѣвъ довжныхъ
о 600.000 ар. бѣльше, нѣжь выносила стату-
та мѣ означена обезпека. Мы вже вгадали, що по-
сля статуту можна було выдати лише о 100.000
ар. бѣльше — „на маючѣ бути пѣзнѣйше на-
бутыми претенсіи“. Ну, анѣ слова, — выдати
о 600.000 ар. бѣльше листѣвъ довжныхъ, нѣжь
можно ихъ евентуально ликвидувати, се
справдѣ преступлене статутѣвъ, и то не ма-
ле; се прѣсте обманъ стѣво купуючѣй публи-
ки, котра покладаючисъ на обезпечачѣ еи ин-
тересы статуты купувъ за добрыи, готовѣ грошѣ
— вѣчимъ не обезпечѣный папѣръ. Се ще и
кривда властителейъ попередню емитованыхъ
листѣвъ довжныхъ, бо листы тѣ не обезпечу-
ются кождый въ особна, а 600.000 ар. лихого

паперу зникають розмѣрно вартѣсть всѣхъ
паперѣвъ банку. Се — наконецъ — легко-
мысѣне наражене членѣвъ банку, отже и
довжниковъ-селянѣ, котрѣ прѣцѣ ручать сво-
имъ майномъ за зъобовязаня банку супротивъ
третыхъ особѣ. Ц. к. правит. комисаръ дуже
справедливо авернувъ увагу на такѣ пере-
ступлене статутѣвъ и удаеся по интервенцію
до высшихъ властей; чи ц. к. прокураторія
уже займаеся тою справою, доси не знаемо,
але не сумнѣваемъ, що намѣстникъ поста-
равеся о энергичне доходжене въ справѣ та-
кого легководного веденя дѣла бл. п. рует.
банку всякими Ромашканами, Фридами et
Сомр.*) Не сумнѣваемъ также, що буде по-
при тѣмъ порушена и справа укладаня хи-
бного билансу, и справа гры на биржи фонда-
ми банку въ такій способѣ, якъ мы се выше
вгадали. Не сумнѣваемъ тымъ бѣльше, що,
якъ доведѣмъ въ „N. Ref.“, вже разъ бу-
ло выточене въ деякихъ подѣбныхъ спра-
вахъ сѣдство судове противъ п. дирек-
тора Фрида et Сомр., хочъ въ другой сторо-
ны певно що дуже насъ сердце болятъ, що въ
такой немилый справы замѣшанъ такъ многы
„celniejsi z obywatelstwa naszego“. Не сумнѣва-
емъ тымъ бѣльше, що прѣцѣ знаемо въ до-
сѣдѣ, якъ строго доходилися своего часу спра-
вы трансверальной желѣзницѣ, швайггелъ-
дѣвъ, дефрандацій въ деякихъ касахъ повѣто-
выхъ, въ Выдѣлѣ краєвомъ. Не сумнѣваемъ,
бо мы прѣцѣ переконаны, що и самъ ново-
валожѣный чѣловѣкомъ обывателями синдикатъ
постаравеся — въ интересѣ загроженыхъ дов-
жниковъ селянѣ — о се, чтобы въ судебной до-
ровѣ пошукати бодай частину отшкодованя на
п. директорахъ.

Обовязкомъ обохъ п. кураторѣвъ буде
перевѣвъ уложити правдивый, фактичный
билансъ банку, справдѣти его актива и пассива,
чтобы вже разъ дѣзнатисъ, якъ высокій вла-
стиво де-фицитъ банку. Дальше, що нале-
жало бѣ обдумати по возможности короткій,
практичный способѣ ликвидации, хочъ ту дарма
отдаватисъ якимъ великимъ надѣямъ, особли-

во, що нынѣ вже дефицитъ обчисляютъ на
пѣвтрѣти миліона. Отъ, яка то шкода, що ц. к.
правительственный комисаръ ажъ около 15 м.
м. доведѣвся о такѣмъ разячѣмъ преступленю
статутѣвъ; лишь було придвинуты ближе би-
лансови въ 1882 р. та дешо додати а потомѣ
оттягнути. Отъ такъ на пр.: 6%-выхъ листѣвъ
довжныхъ выдано на 6,331.900 ар. + 5%-выхъ
л. д. на 853.000 ар. + 103.000 ар. 6%-выхъ
облигъ коммунальныхъ = 7,287.900 ар. Обез-
печенѣе жѣ сихъ паперѣвъ: пожички „гипо-
течнѣе“ = 6,646.057.15; 7,287.900 — 6,646.057
= 641.843; отже необезпечѣныхъ паперѣвъ (бо
о „фондѣ выплаты“, Tilgungsfond нема въ акти-
вахъ въ 1882 р. нѣякого сѣдѣ) около 650.000
ар.!. Якъ-разъ майже тѣлько, якъ теперѣ! А
1882 р. все таки стоявъ банкъ безперечно дѣш-
ше, якъ теперѣ, де не стало нѣ готѣвки, нѣ
ефектовъ, нѣ грошей вложѣныхъ на асигнаты
та и на каменѣци 200.000 довгу, а на покры-
тѣ дефициту есть лише около 6 мил. на по-
жичкахъ.*) Будь що будь, хочемо вже разъ
знати докладнѣ даты про финансовый станъ
банку, число и якѣсть довжниковѣ. Fiat lux.
Хочемо также дешо знати про кошты ликви-
дацій.

*) При поспѣшномъ розчиленю загалнои оу-
мы пожичокъ на довжниковѣ зайшла (въ П-ой
статіи) похибка; на одного довжника припадае
лише 190 ар. (облигъ билансу въ 1882 р.); че-
резъ се вартѣсть сихъ пожичокъ ставеся значно
бѣльше. Однакожь що до якѣсти пожичокъ тре-
ба отъ що замѣтити. Банкъ отъ довшого часу не
дававъ бѣльше новыхъ пожичокъ, — отягавъ лише
давнѣй; розумѣеся, що такъ давнѣй пожички,
котрыхъ ажъ до нынѣ годѣ було стягнути, помимо
що рѣчинѣ слатѣ были звычайно дуже короткѣ,
суть дѣтально свои вартости дуже нешевыи, осо-
бливо, що пожички зятѣгали въ далеко перева-
жающей части лишь бѣднѣ, неразъ и безъ того
передовженѣ селяне. Цѣкаво, що переобчѣна по-
жичка выносила въ 1877 р. лише 154 ар., отже
около 30—35 ар. менше, якъ въ 1882 р.; теперѣ
буде оно безъ сумнѣву ще горше, бо и въ 1883
многы невѣдѣвшихъ довжниковѣ оплатили. Впро-
чѣмъ довжники не однакы, одной залагають съ цѣ-
лыми довгами (и тыхъ буде значно бѣльше), ин-
шы съ частинами довгу. Съ лихими довжниками
радѣвъ собѣ банкъ въ сей способѣ, что вчлолю-
вавъ залеглѣ ратѣ до капитала и нѣбы дававъ
нову пожичку (т. з. регуляційну, на новый
скриптѣ), не додоуча на дѣлѣ анѣ крейдара. Эъ
того бересе рѣкъ рѣчно збѣльшуванеся переѣч-
ной пожички. О сколько такы регуляційныи пожич-
ки мають право фигурувати въ активахъ, се
легко оцѣнити. Всѣ прочѣй примѣтки що до акти-
вѣвъ банку, остаются въ повной силѣ.

Листы зъ Полтавщины.

II.

(Конецъ.)

Эмиграція въ Полтавщины, кажу я, ве-
дется давно. Колись, якъ були ще „Палаты
государственныхъ имуществъ“, они завѣдували
переселеньемъ и для переселенцѣвъ була хочъ
абы-яка организация. Знесли палаты и того не
стало; а тымъ часомъ недостача землѣ и за-
работкѣвъ стала що року бѣльше и бѣльше
тиснути народъ; дожились люде до того, що
довелось свиней держати на припонѣ, бо нѣ-
куды вывустити: выпасѣвъ нема, скрѣвъ пань-
ска земля; а выбѣжить она въ поле, то за
яку и найдѣбнѣйшу школу считатъ зъ тебе
такой штрафъ по такѣ, що и сама свиня
съ щетиною не вартѣ его.

Позаторѣкъ по кобеляцкому и константи-
ноградскому повѣту наче громовиною проле-
тѣла гѣворка, що Амурскѣй губернаторѣ*) за-
клика до себе на Амурѣ переселенцѣвъ въ
Полтавщины; що тамъ на Амурѣ днѣ надѣ-
литъ на душу по 60 десятинъ доброго черно-

вему и по 100 карбованцѣвъ, а кто схоче ще
прикупити собѣ въ казенныхъ земляхъ, дакъ
цѣна на землю по три карбов. за десятину та
ще и вылату сѣхъ грошей казна розстрѣчуе
на 25 лѣтъ. Така гѣворка мала подѣ собою
реальну основу; бо справдѣ есть законъ въ
заселене Амурскаго краю, въ головныхъ ли-
нѣяхъ схожий съ гѣворкою. Найшовся одинъ
чи два чѣловѣки, що написали листы до А-
мурскаго губернатора и одержавши отъ него
прихильну отвѣдѣ, принялись зъывати лю-
дей на Амурѣ. Подняеся страшѣнный рухъ
въ народѣ, особливо въ сѣлѣ Варварѣвцѣ кон-
стантиноградскаго повѣта. Рухъ обхопивъ ве-
лику частину кобеляцкаго и полтавскаго повѣ-
товъ. Пустились люде спродувати хаты, ве-
мельнѣ надѣлы и все, що было въ gospodar-
ствѣ. Видима рѣчь, що при великой числен-
ности продавцѣвъ а при малѣй купцѣвъ —
цѣны давали нѣкчемнѣ, кулаки и явки на-
роднѣй грѣли руки и раювали. А якы нѣзакѣ,
дешевѣ цѣны стояли, можна судити отъ зъ
того: плугъ добрыхъ волѣвъ, корова, кобыла,
6 овецъ и 5 свиней продавали за 120 карбов.,
коли за такой грошѣ не можна по справедливѣй
цѣнѣ купити пары третѣвѣвъ. Щобъ же я-
снѣйше было видно, якыи великій рухъ под-
няеся „на Амурѣ“ въ лѣтъ торѣкъ, я покажу
переселенчѣскѣ даты а позаторѣкъ, коли ще
не было зъыву „на Амурѣ“.

Въ 1882 р. въ Полтавщины выселилось
и выписано зъ громадѣ 1058 семей а въ

нихъ 6387 душъ обохъ полѣвъ; мѣжь ними
трохи не половина (2830) душъ дѣтворы до 15
лѣтъ. Примѣтѣтъ, що мѣжь сею громадою
переселенцѣвъ не буде и десятка ремесникѣвъ,
усе хлѣборобы! Щобъ знали вы, яка се го-
лота переселяеся, примѣтѣтъ, що у нихъ
всѣхъ было надѣльной землѣ 583 десятинъ, а
власной 2067. Въ першому листѣ я казавъ, що
на те, щобъ семья могла перебуватисъ своимъ
хлѣбомъ и вести господарство, треба на семью
не менше 6 десятинъ, а тутъ припадае тѣль-
ко по 2 1/2 въ загаль. Зъ усѣхъ отсѣхъ семей
только у 934 были свои хаты, а у прочихъ
нѣ кола, нѣ двора: нагъ яко благи! Доброю
иллюстрацію экономичного побыту сѣхъ пере-
селенцѣвъ будутъ ще отсѣ даты: у всѣхъ
нихъ было 586 коней, 514 волѣвъ и 717 дрѣб-
ного товару. Доволь!.. За те они повиннѣ
были платити рѣчно рѣжныхъ податкѣвъ 9960
карбов. И се ще не все: на переселенцахъ ле-
жало великимъ тягаремъ казенныхъ недоимокъ
и частныхъ долговѣ 12.800 карбованцѣвъ.

Крѣмъ сѣхъ переселенцѣвъ, котрѣ выписали-
ся зъ громадѣ позаторѣкъ выселилось въ
Полтавщины ще 2374 семей а въ нихъ 12.300
душъ. На сѣхъ жебракахъ было долговѣ при-
ватныхъ и въ казну бѣльше 48.000 карбов.
Таке тяжке и змѣденне житѣе довело сѣ 2374
семѣй до того, що они, не вымоливши собѣ
выписки зъ громадѣ, спродали все, що мали,
и вывѣши паспортѣ, переселились въ далеку
чужину. Живучѣ отъ рѣдного краю за ты-

сѣчѣ милѣ, сѣ люды официально уважаются
на папери жителями Полтавщины и мусѣтъ
высылати казеннѣ, земскѣ и мѣрскѣ податки
у тѣ волости, до котрыхъ были приписанѣ въ
Полтавщинѣ. Высылати мусѣтъ точно, бо
иначе имѣ не перешле волость паспортѣвъ, а
въ такому разѣ на мѣсци ихъ нового житя
начальство по закону може ихъ объявити
бродягами и по етапу вернуть назадъ въ Пол-
тавщину.

Дакъ отъ коли позаторѣкъ безъ зъыву
выселилось въ Полтавщины 20.000 душъ, то
въ сего самъ читатель домьслитсѣ, якыи то
великій рухъ подняеся торѣкъ по зъыву „на
Амурѣ!“ По-всѣмъ, варазъ послѣ Великоднѣхъ
святѣ потяглись ватаги переселенцѣвъ. Ажъ
тутъ у цѣвѣтнѣ — гулькѣ! — министерство ве-
лѣло: тыхъ, котрѣ ще не выходили зъ до-
мовѣ, не пустити, а котрѣ вышли, завернути,
И отъ голоднѣ ватаги обрѣванцѣвъ потяглись
назадъ въ Харкова, Москвы, Нижнего-Новго-
рода и др. Начальство мусѣло вырѣдити
окремого урядника, здаеся въ Кѣва, щобъ
зъупинити переселенцѣвъ. Хвала Богу, що
урядникѣмъ повяеся чѣловѣкъ съ сердцемъ и
не съ довгими руками, такъ що нѣ канчуки
нѣ рѣзки не полосуваѣ тѣла бѣталанныхъ
старцѣвъ-переселенцѣвъ.. Але и безъ того,
что то за драма, тяжка, невымовно тяжка драма,
— лежала въ тому торѣчному переселеню!
Треба бути великимъ художникомъ, щобъ на-

ДО ПИСИ.

Зъ Станиславовщины.

(Тамничі зъ за куліс патронатского свя-
щенника рускій внемлите! Два свя-
щенника рускій подалися були недавно на
парохію, котру презентує лат. парохъ зъ Н. Н.
Подалося тамъ вправдѣ больше, але сі два
були наймоднѣйші въ-за того, що оба мали
дуже добрі, майже рівні інстанці. Очевидно,
коляторъ бувъ заклопотаний, якъ вымотатися
зъ тої колізії? Ну, инакше не мѣгъ, якъ вы-
брати собі одного. Але ба! Якъ же ту оправ-
дати себя передъ упрямыми инстанціонерами дру-
гого? Га, треба якось оправдатися! Тожъ за-
мѣть написати коротко: понеже той а той
менѣ лѣше подобає, то я его презенту-
вавъ, крутите онъ менше-больше такъ: „Ko-
chani Bracia Rodacy! Prezentę podpisałem temu
a nie waszemu księdzu z dwóch przyczyn: po
pierwsze, zaprezentowany ksiądz przyczynił się
nie mało do utwierdzenia unii tem, że był pomo-
cny (po naszymu услужнымъ) swemu sąsiado-
wi, łacińskiemu proboszczowi z N. N., a wasz fa-
woryt tego świadectwa chlubnego niema; po drugie,
mój wybraniec (zaprezentowany) to istny typ
staropolskiego szlachcica!

И паки паки внемлите! Добре наша по-
словица каже: „Не мавъ чимъ, та лыкомъ“.
Такъ и ту: не мавъ що коляторъ другому
священникови закинути, то бодай тымъ его
дранувъ по трохи, що онъ нѣбы не поди-
равъ уни за-спѣвъ зъ своимъ лат. сусѣдомъ.
А онъ певно и не знавъ сирота, що бѣдному
рускому попови 5—6 миль аверг. до лат. су-
сѣда, а тамтому може и милѣ не було? Впро-
чьмъ люде безъ польскихъ окулярѣвъ не ви-
дѣли и не прикажутъ, чтобы они оба выслу-
говувалися коли не своимъ. Пытанье то та-
кожь велике, чи той славословимый поклон-
никъ уни есть справдѣ истнымъ типомъ старопол-
ского szlachcica, а не типомъ якого старору-
ского коварлюги? Але про мене, най и такъ
буде. Поляки хотять и въ тѣни мѣсяца ви-
дѣти Польщу, — то най же имъ тѣниста Польша
и до вѣку снится!

Досыть, що въ повышюй утопіи поль-
ской выходитъ двойка для русскихъ священни-
ковъ наука, а именно: 1. чтобы для презента
будували унию, scilicet шапковали лат. священ-
никамъ, имъ новинки а какъ удасться и вы-
гады доносили, панамъ organistom кланялися,
и въ иншій можливый спосѣвъ выслуговува-
лися; 2. треба для паньской ласки конечно
бути шляхтичемъ, и то пѣсла вѣхъ силъ
своихъ staropolskim, бо руске шляхотство не
walogne. Но ту власне цѣла бѣда для руского
попа демократа: зъ отки ему гербу, шля-
хотства добути? Ей маловѣре! почто усомнил-
ся вси? почто отчаваешь? Чи ты не знаешь
въ гимназіальныхъ або и въ академическихъ
лѣтъ у Львовѣ славного на пѣвъ Европы Бо-
дека коло „Народного Дому“? Чи ты не захо-
диль нѣколи до его книгарни, гальянтерійнѣ
etc. etc? Чи ты не чувъ нѣколи, що у того
Бодека есть величезне „herbarjum“? Пѣйди
лише до него, шепни ему на ухо, а заравъ
будешь мати гербъ, який тобѣ по твоихъ пре-
дкахъ цѣлкомъ справедливо належитися, съ ко-
роною и безъ ней, съ холявою або съ чимъ
забавяешь!... Отъ и клинъ выбитый. Чого
журитися. Для того брата ереѣ почтенній, в-
немлите себя и уразумѣвайте, что есть воля ко-
ляторская...

Зъ Добровлянъ (пов. дрогобыцкокого).

У насъ есть дѣдичемъ дрогобыцкій поль-
скій пробоць о. Игнатій Терлецкій. Много
хлопотѣвъ має громада съ тымъ польскимъ
ксендзомъ. Коли только приѣде який датокъ
конкурентній, онъ нѣколи не хоче его за-
платити. Все треба его скаржити або и довше
процесуатися, коли ходитъ о щось грубого,
якъ н. пр. о матеріалъ на будову мостѣвъ.

Що же до синдикату, то добре бы знати,
які гарантіи дає бнъ вѣрителямъ банку, яке
становиско займає супротивъ него правитель-
ство. Чи хоче прийміти на себе які претенсіи
и обовязки банку, — чи може має лише фи-
гурувати для замыслена очей? Противъ та-
кого officium boni viri, такого ратованя чи тамъ
покрываня вовсѣмъ кого иншого, якъ се-
лянъ, мусимо рѣшучо застеречися. Цѣкава
рѣчь, чи, если бъ такъ имло о руску инсти-
тудію, може такожь вѣдали бы п. намѣстникъ
и п. маршалокъ до Вѣдны, чи скликувалися
бы анкеты, завязувалися синдикаты? Судъ,
прокураторія! — равносилися бы окляки.
„Patz ludku“, казали бъ „якъ тобѣ прислу-
жилися твои патріоты!“ Мы дуже добре ро-
зумѣмо, чому то теперъ народовій панове мовъ
на шпалькахъ вертятся, скликують зборы вла-
стителейъ асигнать, и пр. Они жъ мусять на
интересы вѣрителѣвъ банку уважати мовъ на
збите яйце, бо вѣрителѣ сі — власть и мѣ-
ють тѣ, можуть дуже немало прислужитися на-
родовой справѣ. Але чи жъ то не иронія го-
ворити о „możliwych ulgach dla włościan“ при
такімъ колосальномъ дефицитѣ упавшого банку
и то ще въ той самой хвилі, коли „Czas“ отъ
що пише: „Ani na chwile nie należy zostawić
w błędzie zadłużonych. Od tego (sic!) za-
cząć się powinna pomocnicza (sic!) akcja ro-
wiatowych komitetów. Demoralizacyi praw-
nej ludu należy kres polozyć, bo... najpierw od-
biłaby się (ona) na całej akcji hipotecznej banku
krajowego... (т. е. отетрашати селянъ, або
заохотити ихъ до неточной сплаты, а евенту-
ально и подкопати народовой банкъ). Одно
намъ дивно: якъ то великій мусѣли бути киш-
енѣ тыхъ, котрі по при рустикальномъ
банку „реализували“ для себе только людской
прадѣ!...

Можлива буде коли повна исторія руск.
банку? Довѣдаємось коли цѣлои правды о
нѣмъ? Послухає кто голосу нашего? Наколи
бъ однакожь не прийшло до належитого ров-
ясненя причинъ упадку банку, то справа ся
буде вповнѣ заслугувати, чтобы нею занялися
въ своемъ часѣ нашѣ депутаты. Не маємо
найменшой причины щадити народowychъ фи-
нансирѣвъ, помѣтуючихъ ся грошемъ селянъ.
Давує насъ лише, що деякимъ въ менше о-
пытныхъ нашихъ собратій по перу такъ спѣ-
шилось выразити „привательность акціи
сферъ“...

Однѣвъ банкъ упавъ; лишилось десять
другихъ. Мы вже неразъ подносили важный
фактъ, якъ страшно въ нашѣмъ краю постуває
напередъ вылащенье такъ малои якъ и вели-
кой власности поземельной, а якъ непорядно,
— або и замыкаючи по просту очи та гонячиесь
за Богъ-вѣсть якими народowymi фантомами—
заховуются супротивъ сихъ грѣсныхъ фактѣвъ
нашѣ домородній польскій политиканы. Le roi
est mort, vive le roi; най жѣ — банкъ „кра-
вий“, най жѣ политика „крава“! Слава бра-
тямъ „Поликамъ“, пп.: Фридови, Ляварусови,
Колишерови, Симонови и иншимъ „selmum“
обывателямъ. А залѣвмо въ болото, то скля-
чемо анкеты и пр. або заложимо синдикатъ.
Най собі „bracia pojęszowego wuznania“ даль-
ше спокѣино голять край, — абы лише во
благо — na godowej sprawy...

малювати отту безкровну драму аграрныхъ и
соціальныхъ непорядковъ. На лихо, а сего не
вѣдую. Мое дѣло говорити сухою прозою су-
хихъ цифровыхъ датъ. На сей сухій, прова-
ичный бѣкъ я и обортаюсь.

Перше мѣсе по численности выходѣвъ
въ Полтавщины належало позаторѣкъ подтав-
ского повѣту (1.358 семей); за нимъ идуть:
прилудкій (1.281), волотоношскій (1.112), пе-
реяславскій (1.024); наименше вышло въ лу-
бенского повѣта (105 семей). Причины такого
роздѣлу выходѣвъ мѣжь повѣтами легко
вбачати разъ въ гуштинѣ жителѣвъ, а въ-
друге: въ малоземелю. Найбольша гущина
жителѣвъ впадає якъ-разъ на ті повѣты, въ
котрыхъ найбольше вышло переселенцѣвъ а
наименша на лубенскій повѣтъ; такъ само и
численность землѣ: тамъ менше ви на душу,
де больше емьграція проявлялась позаторѣкъ и
торѣкъ. Та жъ самі добутки дають намъ и
цифры робочихъ, котрі мусѣли на сторонѣ
шукати собі заробѣтковъ. Позаторѣкъ усѣхъ
паспортѣвъ людамъ, котрі выходили на зароб-
ѣтки, выдано 103.000; паспорта бралися на
рѣкъ, на пѣвъ року и на мѣсяцѣ. Перевѣвши
ихъ всѣ на одинъ срокъ, на рѣкъ, — добу-
демо, що въ 1882 р. зъ Полтавщины вышло

на заробѣтки на цѣлый рѣкъ больше нѣжъ
36.000 душъ.

Теперь давайте, читателю, рахувати,
скѣлькимъ то душамъ Полтавщина не змогла
позаторѣкъ дати нѣ хлѣба нѣ работы, котрі
нуждою и голодомъ приневолені кинути се-
мью, родный край и шукати хлѣба въ чу-
жинѣ! Читатель домyselитя и самъ вже про-
те, скѣлько край теряє въ того, що на цѣлый
рѣкъ выходить въ чужину стѣлько робѣтни-
ковъ! Нехай каждый робѣтникъ только най-
менше два тыжднѣ втеряє на те, доки добе-
рется до пункту работы да вернется назадъ:
кладѣтъ во 12 такихъ днѣвъ, хочъ по четвер-
таку на день то добудете всеи потери не-
менше якъ 105.000 карбованцѣвъ.

Здається, въ отсихъ двоухъ листахъ я до-
воль подавъ самыхъ вѣрныхъ датъ, щобъ
читатель мѣгъ намалювати собі вѣрну кар-
тину народного экономичного побыту въ Пол-
тавщинѣ, котра уважается въ Россіи за самый
благодатный хлѣборобскій край! Теперъ намъ
треба глянути ще на духовый побытъ, на на-
родно просвѣту, — але се вже нехай въ тре-
тѣму листѣ.

Семенъ Жуковъ.

Можетъ повторя року тому навадь закончився
процѣсъ громады съ обшаромъ двѣрскимъ, ро-
зумѣеся на некористь громады. Волѣкъ той
процѣсъ черезъ три роки а ходило о выста-
вленье моста на дорожѣ громадекой. Дорогу сю
громадску узвано вкѣнци приватною, хочъ она
не вовсѣмъ приватна та и сусѣдній громады
при комисиѣхъ зѣзнали, що имъ тая дорога
дуже потрібна особливо при выливахъ, котрі
заливають дорогу повѣтову. громада мусѣла
выставити мѣсть своимъ коштомъ. Набѣдува-
лася наша громада тяженко безъ моста, стра-
тила троха сѣбѣла на процѣсъ и наконецъ
мусѣла таки сама мѣсть поставити.

Приѣде платити датокъ конкурентній
на школу, наша громада вновь має клопѣтъ
съ ксендзомъ-дѣдичемъ. Приѣдуть люде до
него, а онъ звичайно не пускає ихъ до по-
кою, только кровѣ дверѣ крикне: „Co chcesz?
Ja wszystko placę do kasy“ — тай дверѣ за-
мыкає. Тогда мѣсцера рада шк. пише до окру-
жной дня 5. грудня 1883: „Посля ореченя ц. к.
краввой рады шк. зъ дня 31. мая 1881 має
громада платити на удержанье учителя 150 ар.
а обшаръ двѣрскій 11 ар. 64 кр., котрі то
грошѣ мѣсцера рада шк. має стягати, а пѣ-
сля розпорядженя окружной рады шк. зъ дня
26. серпня 1882 въ мѣсячныхъ ратахъ зъ го-
ры — и до ц. к. уряду податкового въ Дро-
гобычи отвѣтити. Мѣсцера рада шк. отвѣзла
уже всю свою належитѣсть за рѣкъ 1883 до
уряду податкового, але отъ обшару двѣрского
въ Добровлянѣхъ не отримала зъ тыхъ 11 ар.
и 64 кр. за рѣкъ 1883 анѣ одного крейцаря.
Понеже обшаръ двѣрскій т. е. кс. Игн. Тер-
лецкій нѣжого дати не хоче, упоминаючись
отповѣдає „Ja placę do kasy wszystko“ и утѣ-
кає. То рада школь. добровлянська просить
ц. к. окружну раду шк. о ласкаве завѣзванье
обшару двѣрского въ Добровлянѣхъ, чтобы
конкур. датокъ за р. 1883 на удержанье учи-
теля въ квотѣ 11 ар. и 64 кр. якъ найскорше
аложивъ радѣ шк. мѣсцевой въ Добровлянѣхъ.
А если той же конкур. датокъ только на па-
пера має стояти, а обшаръ двѣрскій платити
его не обовязаний, то управа ся окружну
раду шк. ласкаво завѣдомити о томъ раду шк.
мѣсцеву въ Добров., чтобы она при укладаню
прелиминарй фонду школьного той датокъ на-
вѣтъ до рахунку не затягала.“ — Той конк.
датокъ заплативъ кс. дѣдичъ заравъ по томъ
донесеню, только не мѣсцевой радѣ шк. въ
Добровлянѣхъ якъ належало, але пану инспек-
тору школьному.

Въ нашѣй громадѣ было давнѣйше много
осадъ рим. кат. обряда, ба майже цѣла по-
луднѣва сторона. Були то спроваждені коло-
нисты мазурекі. Належали они колісь до
польской парохіи дрогобыцкой, але вже давно
всѣ перейшли то по части, то наконецъ гро-
мадно на нашъ обрядъ и ноносятъ всѣ тягарѣ
для нашої церкви. Минушого року задумали
Поляки въ Дрогобычи репарацію звѣницѣ на
бѣльшій розмѣръ. Комитетъ парохіальный за-
вѣзавъ нашихъ громаданъ, котрі колісь бу-
ли рим. кат. обряда, черезъ ц. к. староство до
конкурентціи. На той подставѣ ц. к. староство
прислало до нашої громады завѣзванье, чтобы
урядъ громадскій зарадивъ выбѣръ повномоч-
ника для розправы конкурентціи и приспо-
собивъ для него повномочіе. Громада на то
отповѣла, що тутъ нема жадного Поляка.
Ц. к. староство прислало другій разъ таке саме
завѣзванье дня 22. марта 1883 а при томъ
„Spisy metrykalne rz. kat. parafian z Dobrowlan“,
выставленій черезъ лат. парох. урядъ въ Дро-
гобычи. Громадекій урядъ завѣзавъ всѣхъ
тыхъ парохіянъ выраженныхъ въ метрикаль-
номъ списѣ, зробивъ съ ними протоколъ, при
котромъ каждый зѣзнавъ, що онъ Русинъ гр.
кат. обряда, поноситьъ всѣ тягары парохіальный
для тутешной церкви и не дає голосу на вы-
бѣръ повномочника. При томъ спостерѣгъ
урядъ громадскій въ списѣ метрикальномъ бо-
гато величезныхъ блудѣвъ въ датахъ уродже-
ня, — зроблено отже порѣвнанье. Показалось,
що деякі умерші въ списѣ метрикальномъ
фигурували за живыхъ, а деякі породилися
о 30 лѣтъ скорше або бѣнѣйше; н. пр. Пе-
тро Альберда уродився пѣсля спису 4 серпня
1813 р. а дѣйстви 8 сѣчня 1842 р.; Иванъ
Лѣхъ урод. пѣсля спису 9 вересня 1873, а
дѣйстви 10 мая 1848 и т. д. Урядъ громад-
скій отповѣвъ ц. к. староству 6 сѣвтяня 1883,
а мѣжь иншимъ такъ написавъ: „Якимъ спо-
собомъ ти добровлянскій Поляки зѣстали пов-
таганій до дрогобыцкой польской метрики, —
се рѣчь цѣлкомъ непонятна; многи особы,
котрі въ вытѣвъ метрикальномъ рим. кат.
уряду парох. въ Дрогобычи повинні бути ста-
рыми, суть ще молодыми, а котрі вновь по-
винні бути молодыми суть вже старыми; даль-
ше тіи, що пѣсла Дрогобыцкой польской ме-
трики вже помирали, живутъ ще, а тіи, ко-
трі тамъ въ метрицѣ живутъ, помирали вже
въ Добровлянѣхъ. — Зъ того показуєся, що
якъ они правиво въ польской метрицѣ записані
— такими правдивыми суть они Поляками!“
(Тутъ сѣдувала порѣвнууча табелька).

Якъ се дѣло скѣдичится, ще не знати, але
кс. Терлецкій має великій гнѣвъ на громаду,
а особливо на нашего честного писаря, що на
подставѣ метрикального спису доказавъ, якъ
то Поляки суть въ Добровлянѣхъ...

Переглядъ часописей.

Въ кѣлькихъ першихъ часахъ нового рѣ-
чника „Одесского Вѣстника“ напечатаный рядъ
вступныхъ статей п. н. „Ретроспективный взглядъ
на славяноскую жизнь въ 1883 году“. Обгово-
ривши житѣ Поляковъ и Чехѣвъ, авторъ статіи
доходить въ ч. 13 до галицкихъ Русинѣвъ, о ко-
рыхъ пише, якъ слѣдує:

„Хочъ галицка Русь въ минувшѣмъ роцѣ
была сильно побѣждена при выборахъ до львѣв-
ского сойму, але на дѣлѣ она въ выборчѣй бо-
рѣтѣ морально побѣдила. Народъ выславъ
до львѣвского сойму всего девять своихъ посѣловъ,
котрі смѣло и съ талантомъ оботавили за инте-
ресами руского народа въ Галичинѣ. Въ мину-
шѣмъ роцѣ загаломъ въ народномъ и суобщ-
номъ житю галицкихъ Русинѣвъ доконаєся пере-
ломъ, котрого признаки показувалися вже послѣд-
ними роками. Переломъ той — се глубоке пере-
конанье интеллигенціи, що, якъ выражаєся „Дѣло“,
треба зачати будованье національного будынку не
отъ даху, надъ котрого двигненьемъ дармо мучи-
лись галицкій дѣятелѣ, — але отъ подвалинѣ. Вы-
ходячи зъ того погляду, галицко-руска интели-
генція въ минувшѣмъ роцѣ дбала передовсѣмъ о
просвѣту народной массы. По селахъ, мѣстахъ и
мѣсточкахъ разъ-на-разъ открывалися новы
читальни. Майже въ каждомъ числѣ галицко-ру-
скихъ газетъ доношено о откритю новыхъ чита-
лень, до котрыхъ селяне починають горнутися
съ великою охотою. Переломъ показався и въ
томъ, що галицкі Русины почали менше занима-
тися спорами и сварями и занялися до слѣдженя
тыхъ причинъ, котрі спиваютъ ихъ народный
зрѣсть. Безперечно, народный зрѣсть галицкой
Руси спиваютъ попередъ всего внѣшній обстав-
ны — той гнетъ, котрымъ придавляютъ ея По-
ляки, маючі свою сильну народну (а властво
кастову, шляхотску — Ред.) організацію. Для
того то дуже тяжкою есть борьба для народа
мужичого, не находячого подмоги нѣ отъ прави-
тельства, нѣ отъ капиталистѣвъ, котрі теперъ
въ державномъ житю занимають головне мѣсто“.
За тымъ авторъ цитує зъ „Дѣла“ статью о. Ка-
чалы о пытаню жидѣвскѣмъ въ Галичинѣ, на до-
казъ, якъ велике небезпеченство для громадского
и политичного житя якъ Русинѣвъ такъ и По-
ляковъ въ Галичинѣ грозитъ зъ стороны жидѣвъ
капиталистѣвъ.

„Але есть — пише онъ дальше — и вну-
трѣшній перешкоды, спиваючі зрѣсть народный
Русинѣвъ. Есть то безперечна оуперечка двоухъ
партіи, малоруской и общеруской. Въ засадѣ обѣ
партіи годятся на то, що для просвѣты народа
треба уживати народной мовы, и въ загалѣ гово-
рять дуже разумно, доки стоятъ на фактичнѣмъ,
народномъ грунтѣ; але якъ скоро дѣло дѣйде до
принципѣвъ, сейчасъ розгарается война за бѣду и
червону рожу середъ нечисленной интеллигенціи.
Треба однакожь заирѣтити, що въ послѣднѣмъ
часѣ газеты обоухъ партіи относятся до себе съ
великою толеранцією“.

Авторъ статіи „Одесского Вѣстника“ певно
бувъ бы въ томъ взглядѣ змѣнивъ свою думку,
коли бъ бувъ прочтавъ не въ пору горячѣ напа-
ды „Слова“ и „Нов. Пролома“ на „украинофи-
ловъ“ и особливо на „Дѣло“, якъ посыпались
такъ щедро съ новымъ рокомъ.“

Дальше представляє авторъ — черпаючи
матеріалъ зъ „Дѣла“ — сумный станъ угорок
Руси, вказує на „Карпатъ“, якъ на безпримѣр-
ный куріозъ, якъ на „однюку на весь свѣтъ га-
зету, котра не дбає о нѣяку граматикку и пише
жаргономъ походачимъ вповнѣ зъ его власной
фабрики“, — и въ концѣ додає дуже важну и у-
ваги годну раду: „Галицкимъ Русинамъ належа-
ло бы подумати о своихъ братахъ, погибающихъ
зъ тамтого боку Карпатъ. Бувъ часть, коли угор-
ска Русь служила престаившемъ для Украинѣвъ,
что втѣкали отъ польскихъ панѣвъ за карштой
горы; нынѣ та окрнина руского народа дѣлає
воинихъ национальныхъ и экономичныхъ прати-
сѣвъ, и сыны ея шукать нового пристанища —
въ Америцѣ“.

Вповнѣ годячися на слова автора, що га-
лицкимъ Русинамъ треба бы подумати и о сво-
ихъ загѣрныхъ братахъ, мы заравомъ мусимо
выказати надѣю, що чей же будующая теперь
желѣзница зъ Стрыя до Мункача переломитъ роз-
межаючі насъ горы и внесє такожь на бѣду,
занедбану угороку Русь свѣжу струю живого
духа и нового народного та громадского житя.

Отрадно якось робитися на душу, читаючи
такі шпрій и розумні слова, якъ высше наведеи
„Одесского Вѣстника“, — отрадно особливо въ
виду тыхъ небратерскихъ и неславянскихъ замѣ-
чѣвъ, якими въ нашѣй бѣдной Галичинѣ Русины
однѣ другимъ стараются зрѣбити житѣ по мож-

ПЕРЕГЛЯД ПОЛИТИЧНИЙ.

Австрійсько-Угорська Монархія.

(В палаті послів ради державної) зачала в четверть дня 31. н. с. с. с. дебата надъ внесенемъ дра Гербота жадаючихъ внесення збѣсного розпорядженія о языкѣ урядовѣ въ Чехахъ. До голосу записало ся 17 послівъ: 10 противъ внесення большоты комисіи, жадаючого переходу до дневного порядку, а 7 за оныя же внесенемъ. П. о. Кра в с ъ подае статистичей дані о отношеняхъ языковыхъ въ Чехахъ и заключае, що розпорядженне несправедливе. Бесѣдникъ выводитъ за наведенныхъ примѣровъ сильный зрѣсть элементу славянского отъ 100 лѣтъ и говоритъ, що змаганя до приадавленія Нѣмцѣвъ въ Чехахъ оскорбляютъ честь нѣмцѣку. — По Кра в с ъ з б р а в ъ голосъ п. о. Я н с а, который ставаетъ въ оборонѣ чешского народу. Нѣмцѣ, говоритъ Янса, мають поруку своего розвита въ своѣй цивилизаціи въ державній організації и положеню тонографичномъ, а Чехи мають гарантію своего существования доперва сотворити. Розпорядженне языкове отговѣдае духови обовязуючихъ законѣвъ и для того бесѣдникъ голосуе за переходомъ до дневного порядку. П. о. Г а л ъ в и х ъ говоритъ, що аж до XV вѣку воѣ права въ Чехахъ були нѣмцѣй, а теперь посады урядникѣвъ роздаются лишь такимъ, що знаютъ оба языка краевъ, хочъ въ гдѣкихъ сторонахъ не живутъ зовсѣмъ Чехи. Розпорядженне противитъ основнымъ аргументамъ и подноситъ, що въ гдѣкихъ мѣшаныхъ округахъ не втягнуто Нѣмцѣвъ зовсѣмъ на листы присояжныхъ. По бесѣдѣ Гальвиха перервано дальшу дебату надъ внесенемъ Гербота, до вечерного засѣданя, а президентъ кабинету завѣдує палату о заведеню выемковыхъ мѣръ, котрѣ умотивовані случившимся въ послѣднихъ часахъ злочинствами. Щоразъ сильнѣйше проявляются агитація угрожающей переротомъ державного и успешного ладу, а правительство не може при помощи звычайныхъ средствъ дати собѣ рады. Ближе выложенне мотивѣвъ за стерѣгае собѣ правительствѣ при трактованю оей справы въ радѣ державной. Въ вечеръ продолжалася дальша дебата надъ внесенемъ Гербота.

(В угорскѣмъ парламентѣ) має Тисса по ставити внесенне, чтобы въ протоколѣ палаты по словѣ было заготовано, что въ виду двократного откинена закона о мѣшаныхъ супружествахъ палата нанѣвъ, палата посольска не отсылаетъ теперь закона до высшей палаты, але пересвѣдчена о конечности урегулованя сего пытаня, сподѣваея, что правительство въ пригожѣмъ часѣ внесе отповѣдний проектъ до закона.

(Президентъ долитавского кабинету гр. Таффе) мавъ заразъ по поворотѣ цѣсаря зъ Монахійомъ авдіенцію у монарха, на котрой розбирано сразу выемковыхъ мѣръ противъ социалотѣвъ и узакнавъ же на нихъ призоволье. Урядова „Wien. Ztg.“ оголосила въ слѣдъ за тымъ розпорядженне цѣлого министерства зъ дати 30. л. сѣчня, въ силу котрого на основѣ закона зъ дати 5. мая 1869 заводатся выемковой постановы для округѣвъ судовыхъ: Вѣденъ, Корнаубургъ и Вилнер-Найштадъ. Тѣ зарядженя розтагуются рѣвночасно на подозрѣнныя листы и друки угрожающей публичною спокоевю. Дальше розпорядженне контрастированное воими членами кабинету завѣшуе институтю судѣвъ присяжныхъ въ округахъ судовыхъ Вѣденъ и Корнаубургѣ.

(Комисія промислова ради державной) радяла сими днями надъ пытанемъ формального трактованя закона о забезпеченю робѣтничѣвъ. Гр. Белькреді поставивъ внесенне, чтобы сейчасъ выбрать референта, а пос. Мачеко жадавъ, чтобы впередъ перевести загальну дискусію, чтобы можна довѣдатися о поглядахъ правительства на законъ. Пос. Зисъ заявивъ, что такъ довго не буде принимавъ участи въ обрадахъ комисійныхъ, пока не буде мавъ поруки, что министръ буде приходивъ на засѣданя пленарній комисіи. Комисія приняла внесенне гр. Белькреді и выбрала референтомъ кн. Алойзія Лихтенштайна. — Меншѣсть комисіи вздержалася отъ голосованя.

(Комисія для закона карного) займаеся теперь закономъ прасовымъ и приняла такую стилизацію § 28. сего закона, котра гарантуе свободу прасы що до справозданя о обрадахъ и бесѣдахъ державныхъ въ соймѣ, радѣ державной и делегацияхъ. Пѣсля стилизаціи сен постанови ухваленою комисію не подлягають, анѣ вѣрній и правдивій, хочьбы лишь въ выгатахъ поданій рефераты о обрадахъ рады державной, соймахъ и делегацияхъ, якъ и умѣщене поодинокихъ бесѣдъ державныхъ въ ихъ корпораціяхъ карному доходу.

(Результатъ голосованя въ справѣ внесеня пос. Вурмбранда) становитъ предметъ дискусіи цѣло майже австрійской прасы. Органа всѣхъ парламентарныхъ сторонницѣвъ застановляють въ передовыхъ статяхъ надъ отношенемъ отданыхъ голосѣвъ и выводитъ зъ него заключение о теперѣшній политической ситуаціи. Сторонницѣвъ сполученой лѣвицѣ мае причину радуватися: бо хочъ не принято внесеня Вурмбранда, то все таки замѣтний фактъ, что парламентъ откинувъ и всѣ внесеня противной стороны. Головной органъ сен партіи „N. fr. Presse“ уюминае либеральныхъ Нѣмцѣвъ, чтобы не пріймалася за политику абстиненціину, бо зъ послѣднего голосованя вырастае надѣя, и кличе до лѣвицѣ: „Gloria victis!“ — „Deutsche Ztg.“ думае, что правия парламенту запише сей эпизодъ черными буквами позаятъ при голосованю показався ел безсилность, а „N. Wien. Tagblatt“ заключае, что правия находится въ теперѣшній хвили больше якъ коли въ рукахъ министерства. Чешскій органъ

„Politik“ признае въ вступной статіи п. з. „Сопшматум ест“, що дебата языкова закончилась не такъ, якъ сего жадала Чехи и сторонницѣвъ автономности въ загалѣ, и потѣшаея тымъ, що хочъ упало внесенне Грохольского, котре мало бы становити мѣсто забору для воляхъ дальшыхъ аспирацій сполученой лѣвицѣ, чтобы рада державна занималася на будущее нормованемъ пытаня языкового, то все таки упало и внесенне Вурмбранда, черезъ що рѣвноважится негативный результатъ голосованя. Въ результатѣ не отнесло нѣяке сторонницѣвъ парламентарне видныхъ користей а зыскало може лишь саме правительство, котре скоротило зъ ситуаціи, чтобы показати, что стоять надъ партиями. Довга дебата скончалася на нѣчомъ и зовсѣмъ справедливо замѣтивъ цѣсарь въ розмовѣ съ президентомъ палаты Смыльскою, що се було „пустымъ траченемъ словѣтъ“.

(Статутъ организационный) для желѣзниц державныхъ, котрому будутъ подлягати всѣ линіи желѣзнодорожной находящяся въ администраціи державы мае бути посяла донесенъ „Fremdenblatt“ вже выдѣленный и предложенный цѣсареву до затвержденя. Интересованій министры пододавали до статута свои замѣтки, въ котрыхъ выразили свою гадку о цѣлѣй праціи и зазначили свое становище. „Fremdenblatt“ довѣдуея дальше что посяла статута мае бути утворена генеральная дирекція австрійскихъ желѣзныхъ дорогъ державныхъ подлягающая яко особна секція министерству торговлі, котра мае рѣшати и выдавати розпорядженя въ всѣхъ справахъ техничныхъ, торговельныхъ, тарифовыхъ и оборотовыхъ. Органа выконуючими мають бути дирекціи желѣзныхъ дорогъ въ Вѣднѣ, въ Львовѣ, въ Празѣ и Триестѣ, котрѣ будутъ розпадалися на высшій и низшій уряды або инспектораты. Може бути що подробности ще змѣнятся въ загалѣ, однакѣжь представляея статутъ одноцѣбною нормою административною для всѣхъ австрійскихъ желѣзницъ, котра вводитъ централизацію о отѣлко, — сколько сего wymagaе безусловно интересъ службы.

ЗАГРАНИЦЯ.

На Балканскѣмъ пѣвостровѣ все ще тлѣ невыгаслый пожаръ и часъ отъ часу выбухае большими або меншими огневими языками. И такъ до „Narodni Listy“ доносятъ зъ Скутары, что горскій племена Готти, Груды, Кастрати и Клименти подъ проводомъ гуоинского Алибашѣ вхопили за оружье. Лига альбанска здобула собѣ мѣжѣ племенами альбанскими цѣлковиту перевагу и онаувала цѣлый край. Начальники си сикали для 15 сѣчня велику раду, на котрой постановлено силою овертныя прирученю Гусини и Краины до Черногоры.

Франція. Министерство маринарки дѣстало 10 с. м. телеграму зъ Га-Ноя, зъ котрой показуея, что французскѣ войско въ Тонкинѣ подступило было подъ Бак-Нингъ, але побавивши, что мѣсто сильно обсажено неприятельскимъ войскомъ, муѣло се нѣчимъ вернуты. Рекогноскованне цѣло области ажъ по се мѣсто показало, что въ цѣломъ краю спокѣй. Дальшій военній роботы муѣли Французы занехати, пока не надѣйде зъ Европы помѣчь; сподѣваются еи доперва при концѣ мѣсяца марта. Тымъ часомъ хиньской цѣсарь выславъ дипломатичну ноту до своихъ послѣвъ въ численныхъ европейскыхъ державахъ, въ котрой доказуе свое право до Анаму и вышюле всякѣ добродѣйства, якѣ край сей отъ „небесного царства“ получавъ. Дальше наже отъ въ своѣй нотѣ, что Французы корпегали зъ малолѣтности анамского короля и заключили съ нимъ угоду, поминаючи въ нѣй зовсѣмъ Хины. На послѣдокъ каже отъ, что цѣлый свѣтъ видить, по чѣй сторонѣ правда, и наколи Франція очече ужити силы, то Хинамъ нѣчого не позостае, якъ лишь силу силою отпирати. Ще важнѣйшою естъ отозва губернатора Кангону, въ котрой сей завлече воѣмъ чужестороннимъ, чтобы завчасу помѣстили где свои товары, бо може бути что вже въ близкѣмъ часѣ буде муѣло правительство забрати чужесторонній корабль, а тогда не буде отповѣдало за товары на нихъ. „Pol. Corr.“ доноситъ, что французскій посолъ въ Лондонѣ мавъ заявити лордови Гранвилею, что Ферри не хоче дальше вести переговоры съ маркизомъ Тсенгомъ по поводу его статьи оголошеной въ „Deutsche Revue“. Францускѣ правительство постановило чекати, доки не скончатся военна операція въ Тонкинѣ, а потому буде переговорювати съ самымъ хиньскимъ правительствомъ. Лордъ Гранвилъ годится зовсѣмъ съ симъ попенемъ кабинету Ферриго. Пѣсля оффициозного „Paris“ французскій кружки правительственной суть перекопанъ, что непокои, якѣ не давно были появились среди полиціи, были лишь штучно выкланай черезъ монархистѣвъ, котрымъ за орудіе служивъ одинъ прогнанный полиціистъ. Монархисты хотѣли выкланати недовольене въ полиціи и перестрашити тымъ жителѣвъ. Тымъ часомъ се имъ не удалося, бо межѣ полиціистами запанувавъ вже спокѣй. Справа ладманярѣвъ ще не залагоджена, хочъ оталася була предметомъ дебаты, въ котрой особливо остро выступивъ бувъ Рошьюкульдъ.

НОВИНКИ.

— Нынѣ рано въ Успенской церкви отпраздилось торжественно поминальное богослуженне за упокой бл. п. Володимира Барвѣнского, б. редактора „Дѣла“ при невычайной участи вѣрныхъ обого пола. Ближе сирозозданне подамо слѣдующимъ разомъ.

☞
Сумна напѣла до насъ вѣсть зъ за кордопу:

Павло Чубинскій

однѣвъ зъ найвѣрнѣйшихъ омынѣвъ Русо-Украины, ревный дѣятель отъ початку 1860-ыхъ ажъ до конца 1870-тыхъ рокѣвъ, членъ петербургского географичного товариства и заступникъ предѣдателя б. киевского географичного товариства, авторъ многихъ знаменитыхъ працъ этнографичныхъ и статистичныхъ, отъзначенный тремя медалями отъ товариства географичного и медалямъ отъ международного конгрессу въ Парижѣ, умеръ оими днями по патилѣтнѣмъ невыдѣчанѣмъ недузѣвъ въ Киевѣ. Смерть сего много-заслуженого для науки мужа муѣтъ выкланати въ кождѣмъ Руснѣй великѣй жалѣ и тяжку скорбѣ. Сподѣваючи, что наш братъ въ Киевѣ не забудутъ подати намъ Галичанамъ близшу вѣдомѣсть про житие и труды нашего згасшого брата-Украинца, кѣнчио нынѣшну коротеньку нашу згадку про Покѣйника щарымъ братнымъ споминѣмъ и бажанемъ вѣчною ёму памяти мѣжъ всѣми намъ!

— Редакція „Дѣла“ выслала на вчерашній день до Тернополья своего члена-отпоручника на поминальное богослуженне за бл. п. Володимира Барвѣнского, и на торжество откритя „Рускои Бесѣды“, сполученого съ музыкально-декламаторскимъ вечеромъ.

— Вечерницѣвъ въ честь бл. п. Володимира Барвѣнского. Въ честь своего широго друга бл. п. Володимира Барвѣнского устроюють товарищѣвъ „Академичного Братства“ д. 29 сѣчня (10 л. лютого) о. р. въ недѣлю о 7 год. вечеромъ въ великой салѣ „Народного Дому“ музыкально-декламационный вечерницѣвъ съ отчитомъ, на котрой маемо честь запросити всѣхъ нашихъ Вп. Родимѣвъ. Чтобы почтита належно память ревного нашего патриота и вдоволити Вп. нашу Публику, постаралися мы о добору праціи въ надѣѣ, что Вп. Родимѣвъ возмуть найчисленнѣйшу участь въ нашихъ вечерницяхъ, тымъ больше, что чистый доходъ призначеный на стипендію имени В. Барвѣнского. Програму и цѣны мѣсто подамо пѣзвѣйше. — Отъ Выдѣлу „Академичного Братства“.

— Читальня въ Комарнѣ устроюе для 10 л. лютого въ честь бл. п. Вол. Барвѣнского спѣваочно-декламационный вечерницѣвъ, на котрой запроше всѣхъ рускихъ патриотѣвъ зъ окрестности. — За Выдѣлу: М. Дружницкій. (Прим. Ред. Жаль, что вечерницѣвъ въ Комарнѣ отбудутся того самого дня, что во Львовѣ и черезъ те Львовяне не будутъ могли поѣхати до Комарна).

— О Стефанѣ Начала, старенькѣй нашъ патриотъ, заготовивъ бувъ сими днями не добровольно до Львова. Потрудившись „на гору“, мавъ довшу розмову съ Преов. еп. Сильвестромъ, котра стояла въ звязи съ збѣсною статією о. Качалы въ 146. ч. „Дѣла“ зъ минушого року. На другій день нашъ неуотрашимый писатель и дѣятель — о. Стефанъ повернувъ благополучно до Шельцакѣ. Се уважаемо потребнымъ подати для вѣдомости нашихъ Родимѣвъ даятого, чтобы не далися баламутити донесенями деякихъ газетъ, котрѣ подають, будто-бы о. Качала мавъ „толкуватися“ зъ якогось „дѣла о Езуитахъ и Змартвѣхъстандихъ“, коли тымъ часомъ окремого дѣла выключено лишь въ тѣмъ предметѣ о. Качала доси не написавъ а бодай не оголосивъ печатно.

— П. Венедиктъ Пюцанскій, редакторъ „Слова“, розпочавъ вчера отбувати свою 5-мѣсячну кару вязницѣвъ въ краевѣмъ судѣ карнѣмъ. О. Наумовичъ и пп. Шпундѣръ и Залукой, отондуючи вже отъ мѣсяца свои кары, тѣматся добрымъ здоровьемъ — и особенно о. Наумовичъ уживае всякихъ выгодъ, якихъ только вязень може уживати.

— Впресѣ Іосифъ Сембратовичъ проживаючи въ Римѣ не забувае на далекой чужинѣ про нашу Русь галицку, въ котрой отѣлько лѣтъ посвящавъ свои силы добру рускою народу и оборонѣ его отъ всякихъ ворожихъ напастей. Веч. о. Мартинъ Пакижъ, прокураторъ при столицѣ Апостольской, при случаю пересылки предплатѣ отъ Впресов. Іосифа, такъ намъ пише: „Дуже оя тѣшаю, что нашъ народъ процѣтае и такъ сильно до самостоятельности стремитъ. Ваша часописъ много оя причиняла до соединеня силъ рускихъ, для того просимо Бога, чтобы покрѣпивъ силы дѣятелѣвъ Вашей часописѣ на много лѣтъ!“

— Зъ Перемышля пишуть намъ: На передѣлѣ Перемышля Вовче ставитъ нову церковь; громада постаралася о дозволѣ збирати складки въ окрестности. Выбранъ два збирачѣ ходили по христіанскихъ домахъ въ Перемышлѣ — и коли бѣ мы хотѣли списати все, чего они дѣзнали подѣ часть той своей мисіи въ римско-католицкихъ домахъ, а навѣтъ въ капитулѣ польской, то прійшлося бы намъ списати волову шкѣру. Епископъ польскій отпразднѣвъ ихъ съ нѣчимъ словами: „Idźcie dalej!“ такъ само съ нѣчимъ отпразднѣвъ ихъ еп. суфраганъ ко. Лобозъ, а зъ крылатымъ одинъ лишь ко. Глазеръ (наймолодшій) давъ 50 кр. Деяки Польскій пытали ихъ: „Czy mało jeszcze wasz tych szymatyckich cerkwi?“ и просто ругали збиратѣвъ. Отсе для вѣдомости Русинѣвъ, котрымъ такъ часто деруть очи всякого рода колектанты на польскій кощѣлы та кляшторы...

— Нова Читальня завязуея въ Дмитровѣ, селѣ пов. каменецкого заходомъ селянъ а при заохѣ о. Коцюка. Щастѣ Боже!

— Въ Серавѣ згорѣвъ д. 30 н. с. сѣчня будынокъ дирекціи скарѣу. Регистрагура и каса, мѣстича въ собѣ близько до миліона зр., уратованъ,

